

ÅRSRAPPORT FOR
Miljøsertifisering
2023

Miljømål

Nortømmer skal sikre etablering
av ny produktiv skog på alle
områder hvor det gjennomføres
sluttavvirkning og hvor det fortsatt
skal drives skogproduksjon.

Nortømmer AS har ved årsskiftet ca. 59 medarbeidere totalt, fordelt på hovedkontoret i Elverum og ni avdelingskontorer.

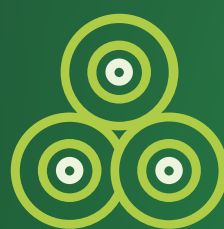
Selskapet operer i alle fylker i Norge med unntak av Sogn og Fjordane. Skogeierorganisasjonen NORSKOG eier Nortømmer.

SERTIFISERING

Denne rapporten tilfredsstiller PEFC N 03 Krav ved gruppesertifisering, krav til gruppesertifikatholder kapittel 5.2.10, om å «..foreta en gjennomgang og lage en årlig rapport om oppfyllelse av sertifiseringskravene, herunder resultatene fra interne og eksterne revisjoner, og om effekten av forebyggende og/eller korrigerende tiltak».

OMSETNING

I 2023 omsatte selskapet drøye 1,78 millioner kubikkmeter tømmer gjennom PEFC gruppesertifikatet for skogforvaltning. Kvantumet ble levert av 1900 ulike skogeiere fordelt på 1900 innkjøpsordre. Det ble også omsatt virke fra skogeiere som er med i annet PEFC gruppesertifikat og i selskapets FSCTM-gruppesertifikat for skogforvaltning. Disse sistnevnte er dobbeltsertifisert gjennom PEFC og FSC.

1,78

MILLIONER KUBIKKMETER
TØMMER BLE OMSATT I 2023

MILJØPOLITIKK

NORTØMMER SIN MILJØPOLITIKK BLE REVIDERT OG VEDTATT AV STYRET I 2020:

NORTØMMER skal gjennom kontinuerlig forbedring arbeide for å være blant de beste aktørene i norsk skogbruk på sikring av klima og miljøverdier knyttet til den utøvende virksomhet.

I tillegg til å følge norske og internasjonale lover og allmenne normer for redelig adferd skal NORTØMMER aktivt følge opp Norsk PEFC skogstandard og fremme et bærekraftig lønnsomt skogbruk, hvor hensyn til natur, klima, friluftsliv, helse og andre sosiale verdier balanseres med økonomisk verdiskaping.

NORTØMMER SKAL:

- Arbeide for økt kompetanse i hele organisasjonen om skogbrukets mulige påvirkning på miljø, klima og friluftsliv.
- Drive et systematisk arbeid for å hindre forurensing og forbedre de samlede klima og miljøeffekter av det skogbruk som utøves.
- Arbeide for alminnelig tillit til vårt miljøstyringssystem gjennom praktisering av stor grad av åpenhet om relevant miljøinformasjon.
- Arbeide for rasjonell integrering av skogstandard og HMS med annet kvalitetssikringsarbeid i alle ledd i produksjonskjeden.

Gjennom et system for sporbarhet i hele omsetningskjeden (Chain of Custody) samt etterlevelse av FSC® CW krav til risikobegrensende tiltak, skal våre kunder og markedet ha trygghet for at produktene vi leverer stammer fra skoger som er forvaltet bærekraftig.

For skogeiere som ønsker miljøytelser ut over krav som følger av lovgivning og Norsk PEFC skogsertifiseringssystem, skal NORTØMMER legge til rette for gruppe-sertifisering innenfor Forest Stewardship Council FSC® (SA-FM/COC-002823), og omsetning gjennom tilsvarende sporbarhets-sertifisering.

MILJØMÅL

Nortømmer skal sikre etablering av ny produktiv skog på alle områder hvor det gjennomføres sluttavvirkning og hvor det fortsatt skal drives skogproduksjon. For at dette skal oppnås er følgende delmål fastsatt:

Nortømmer har i løpet av 2021 påbegynt prosessen for å skape en langsiktig strategi for skogproduksjon, hvor ulike «pakker» for produksjonsrettede tiltak er en del av programmet. Foryngelse vil være et sentralt tema her. Strategien skal inneholde følgende og skal være ferdig innen utgangen av 2023:

- Bevisstgjøring skogfond internt/eksternt -> mersalg av skogkultur, fokus på tilstrekkelig skogfondsavsetning for å sikre tilfredsstillende foryngelse. Bevisstgjøring skal skje gjennom kvartalsvis gjennomgang på Nortømmerskolen og felles oversikt over skogfondsprosent i Power BI.
- Økt kunnskap om naturlig foryngelse blant virkeskjøpere og entreprenører. Spesielt ved naturlig foryngelse av frøtre, antall frøbærende tre, kronelengder og avstand basert på bonitet.
- Økt fokus på markberedning med både lassbærer og gravemaskin (kompetanseheving for virkeskjøpere og entreprenører, øke markberedningsaktiviteten). Kurse alle faste markberedningsentreprenører fra 2023.
- Minimum 20 % av alle plantede felt skal internkontrolleres
- Minimum 20 % av alle ungskogpleieoppdrag skal internkontrolleres

- Jevnlig kompetanseheving på innleide skogsarbeidere, hvor det fra 2023 vil bli gjennomført én dag teoretisk opplæring og én dag praktisk opplæring i felt før oppstart av sesongen.

Nortømmer skal sikre at entreprenører og virkeskjøpere bygger en felles kultur hvor målet er å redusere sporskader i terrenget.

- Det skal gjennomføres én samling i hver region hvor beste entreprenør på temaet forteller om dette arbeidet og erfaringer til de andre.
- Alle entreprenør og virkeskjøpere skal gjennomføre nettkurs i sporløs kjøring når dette kurset er ferdig utviklet av Skogkurs.
- Forebygging av sporskader vil fast tema på interne revisjoner.

Nortømmer vil være pådriver for å få opprettet en felles database for alle aktører med tilgjengelig miljøinformasjon

Videreutvikle det digitale systemet for planlegging og gjennomføring av skogtiltak slik at ansatte i Nortømmer, skogsentreprenører og skogeiere innehar enkle verktøy for å kunne oppfylle sertifiseringskrav og etterse at disse er fulgt.

- I løpet av 2023 skal bestilling, utførelse og rapportering av skogkulturoppdrag være integrert i digital applikasjonsløsning.

Nortømmer skal i løpet av 2023 ha et levende avvikssystem som involverer virkeskjøpere og regionledere i avvikslukkingen.

Nortømmer vil sikre best mulig utnyttelse av virke for skogeier gjennom tettere oppfølging av virkeskjøper og dedikert entreprenøroppfølger.

- Virkeskjøpere skal i forkant av hver drift sørge for at entreprenør har rett appteringsfil for de aktuelle sortimentene.
- Virkeskjøper skal kontrahere de sortimentene som gir best rotnetto for leverandør.
- Hovedmålet er å produsere rett produkt med rett kvalitet til rett tid.
- Etablere system for å overvåke målbare parametere for virkeskvalitet.
- Alle tilknyttede entreprenører skal ha gjennomført påkrevde kurs i løpet av 2022. Gjeldene kurs er følgende: PEFC, arbeidsvarslingskurs, skogbrannkurs og sporløs kjøring.
- Sikre tilfredsstillende oppfølging av og kompetansenivå hos samarbeidende entreprenører gjennom dedikert entreprenøroppfølger.
- Alle nye entreprenører som Nortømmer tilknytter seg skal gjennomføre en opplæringsdag med entreprenøransvarlig og miljøsjef.

ET LEVENDE AVVIKSSYSTEM

- Nortømmer skal i løpet av 2023 ha et levende avvikssystem som involverer virkeskjøpere og regionledere i avvikslukkingen. Målet er at vi ved slutten av året har flest registrerte avvik som kommer fra virkeskjøpere og entreprenører som rapporterer inn selv.

ØKE KUNNSKAPSNIVÅET PÅ LUKKEDE HOGSTFORMER FOR VIRKESKJØPERE OG ENTREPRENØRER.

- Avholde én fagdag med lukket hogst som tema i hver region i løpet av 2022.
- Lukket hogst som tema på Nortømmerskolen.

EKSTERNE HENVENDELSER

Nortømmer legger vekt på å ha et åpent forhold til omgivelsene og besvare henvendelser på en ryddig måte. I 2023 ble det registrert 27 eksterne henvendelser, hvorav 11 av disse er å regne som klager. Tabellen viser detaljer.

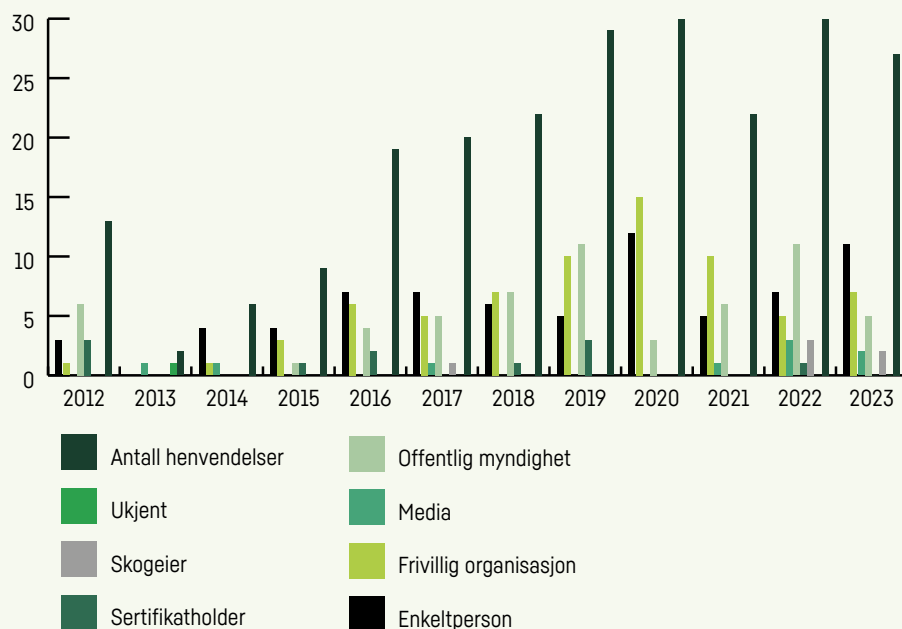
DATO	AVSENDER						SPØRSMÅL/SAK	OPPFØLGING
	Offentlig	Rettighetsh.	Media	Interesseorg	Enkeltpers	Sertifika		
02.02.2023				X			Bekymringsmelding fra Naturvernforbundet om skogsdrift i Selbu.	Befaring gjennomført med NVF, skogforvalter, VK og skogbrukssjef. Ingen avvik påvist.
03.02.2023				X			Henvendelse fra Naturvernforbundet om hogst på eiendom i Øvre Eiker og hogst i NiN-naturtype.	Svart opp. Planlegging og hogst gjennomført før informasjon om naturtypen var tilgjengelig.
03.02.2023				X			Forespørsel fra Naturvernforbundet om driftsansvar på hogst i Modum.	Svart opp. Ikke NT-drift.
03.02.2023				X			Forespørsel fra Naturvernforbundet om driftsansvar på hogst i Modum.	Svart opp. Ikke NT-drift.
24.02.2023	X						Henvendelse fra Gran kommune om hogst av kantsone uten godkjent søknad.	Svart opp og avviksbehandlet.
06.03.2023					X		Henvendelse om mulig hekking av kongeørn i planlagt hogstområde.	Svart opp og mulig hekking hensyntatt.
01.03.2023	X						Henvendelse fra Rauma kommune om hogst på eiendom uten godkjent MiS-registrering.	Svart opp og avviksbehandlet.
01.04.2023			X				Henvendelse til NORSKOG fra NRK om hogst i Tjågaområdet i 2019.	Svart opp.
04.04.2023					X		Henvendelse med spørsmål om MiS-registrering på eiendommer i Lierne.	Svart opp. Ikke avvik.
27.04.2023					X		Innsynskrav på drift gjennomført i 2022 i Aremark ang. revidering av MiS.	Svart opp. Ikke avvik.
27.04.2023				X			Henvendelse fra Naturvernforbundet om driftsansvar for hogst på eiendom i Lillestrøm.	Svart opp. Ikke avvik.

DATO	AVSENDER						SPØRSMÅL/SAK	OPPFØLGING
	Offentlig	Rettighetsh.	Media	Interesseorg	Enkeltpers	Sertifikkathol.		
30.04.2023					X		Henvendelse med spørsmål om drift i Elverum.	Svart opp. Ikke avvik.
19.05.2023			X				Henvendelse fra Østlendingen om bynær hogst i Elverum.	Svart opp. Ikke avvik.
19.05.2023		X					Henvendelse fra skogeier om hogd nøkkelbiotop fra drift i 2021.	Svart opp og avviksbehandlet.
09.05.2023	X						Henvendelse fra skogbrukssjef i Hadeland og Nittedal som hadde blitt kontaktet av privatperson pga. skader på blåmerket sti.	Svart opp og avviksbehandles.
10.05.2023					X		Forespørsel om at avvikssak fra 2019/2020 angående tiurleik, blir fulgt opp med retaksering av leik.	Svart opp. Rapport fra retaksering oversendt.
30.05.2023					X		Henvendelse fra Naturvernforbundet om hogst i hekketid i Lillesand.	Svart opp. Ikke avvik.
06.06.2023					X		Henvendelse med spørsmål om skogsdrift er planlagt i et spesifikt område, pga. nyoppdaget tiurleik.	Svart opp.
07.07.2023	X						Henvendelse fra Kongsvinger kommune angående hogst i hubrolokalitet i 2019.	Avviksbehandlet. NT hadde ikke tilgang til data ved planlegging.
27.07.2023				X			Klage fra Naturvernforbundet på hogst i Ringerike angående terrengskader og skader på tursti.	Svart opp og avviksbehandles.
10.08.2023				X			Henvendelse fra DNT med spørsmål om driftsansvar på hogst i Asker.	Svart opp. Ikke NT-drift.
30.08.2023					X		Henvendelse fra nabo til driftsområde pga. avrenning til brønn.	Svart opp og avviksbehandles.
22.09.2023		X					Henvendelse fra skogeier som har blitt lovet planting senest våren 2023 i forbindelse med klimaskogordningen.	Svart opp og avviksbehandles.
02.10.2023	X						Klage på manglende pussing av kjørespor etter hogst i Ås.	Befaring gjennomført sammen med kommunen, grunneier, VK og skogsjef i NORSKOG. Avviksbehandles.
26.10.2023					X		Klage på hogst i kantsone uten godkjenning fra SF og i hekketida.	Befart under ekstern revisjon og avviksbehandles.
28.10.2023					X		Henvendelse fra turgåer vedr. spor og skader på skogsbilvei etter tømmertransport.	Svart opp. Vei utbedret.
07.11.2023					X		Henvendelse med spørsmål om hogst i tiurleikområde.	Svart opp og avviksbehandles.

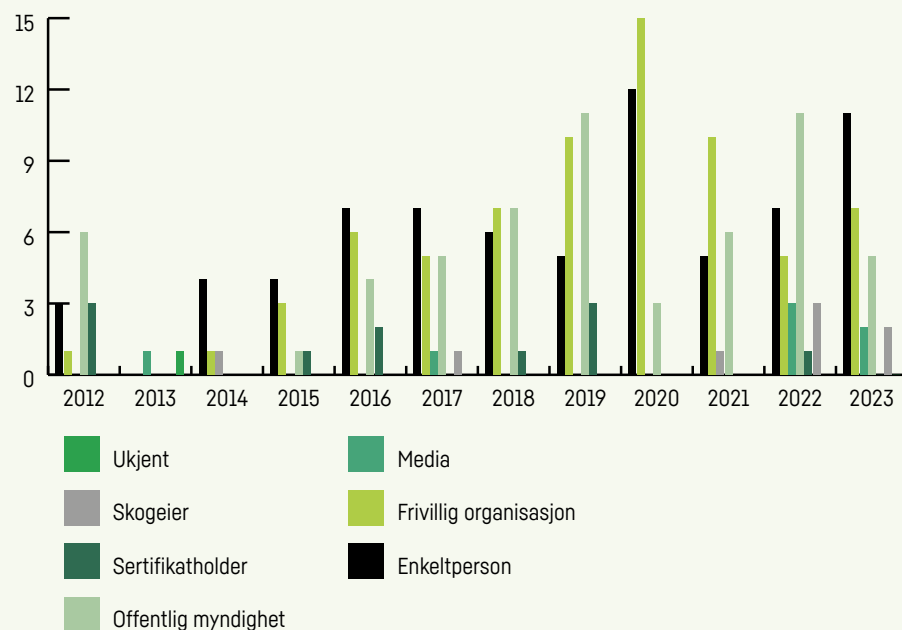
I løpet av 2023 gjennomførte
virkeskjøpere i Nortømmer
internkontroll av totalt 179 drifter.

OVERSIKT OVER AVSENDER

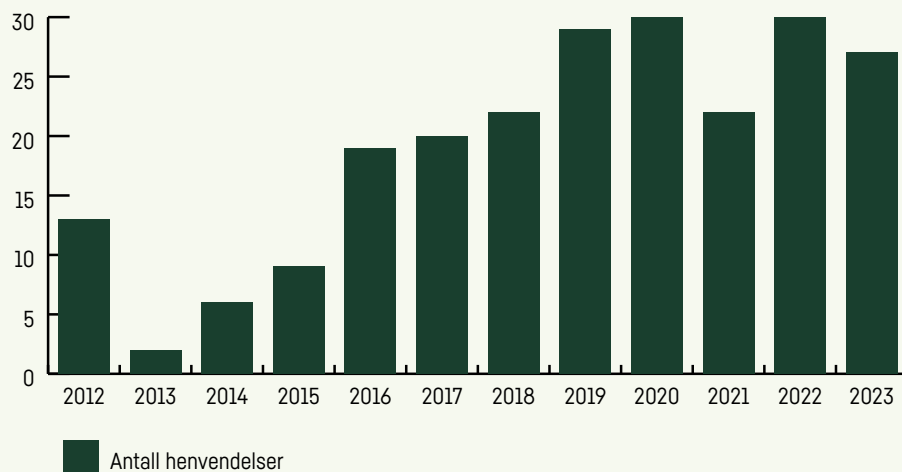
AVSENDER

En ser ut ifra tabellen at flest eksterne henvendelser kommer fra enkeltpersoner og interesseorganisasjoner. I enkelte saker er enkeltpersonene medlem i frivillig organisasjon, men signerer henvendelsen som enkeltperson.

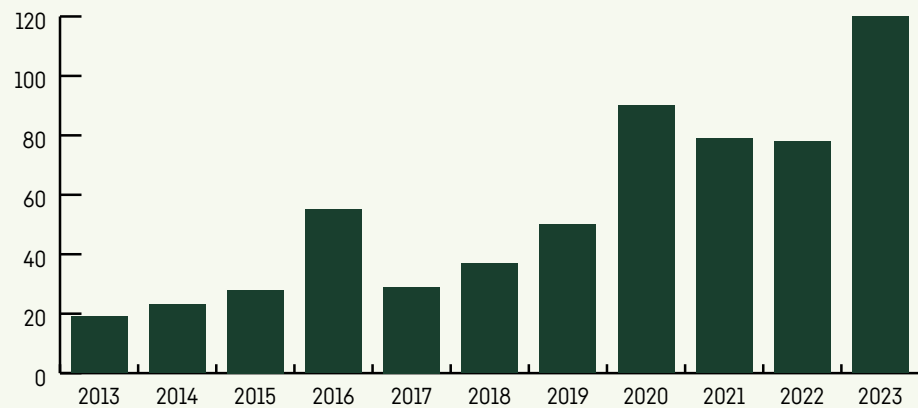

TOTALSUM EKSTERNE HENVENDELSER

Antallet eksterne henvendelser har økt noe de siste årene. Dette kan være reelt, eller at man har fått bedre rutiner for å fange opp henvendelser fra eksterne.

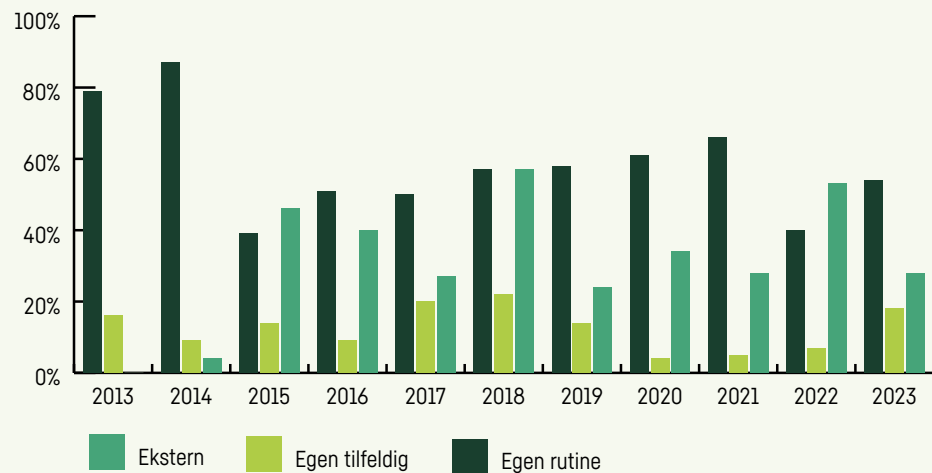

ANTALL AVVIK

ANTALL REGISTRETE AVVIK FRA 2013 FREM TIL 2022

Graf viser fordelingen på hvordan avvikene ble avdekket. Det er ønskelig å få ned andelen avvik som avdekkes eksternt, som har gått kraftig opp det siste året. Avvik oppdaget under ekstern revisjon er inkludert som oppdaget eksternt.

INTERNKONTROLL-SYSTEM OG AVVIK

Nortømmer vedlikeholder et internkontrollsystem, som består av egenkontroll (den som gjennomfører), internkontroller (den som planlegger/driftsansvarlig) og internrevisjoner (selskapet).

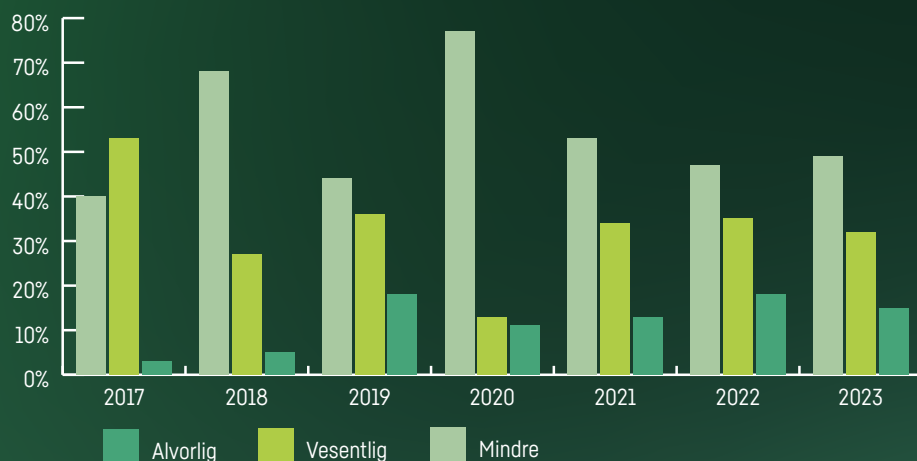
For kalenderåret 2023 ble det gjennomført internrevisjoner hos 67 ulike skogeiere.

Intern revisjon ble gjennomført hos 25 virkeskjøpere, fordelt på alle regioner. Revisjonene ble delt mellom miljøansvarlig i Nortømmer og NORSKOG.

Det ble avdekket 41 avvik på drifter under interne revisjoner i løpet av året. De fleste av avvikene gikk på entreprenørs utførelse og dokumentasjon, noe gikk også på virkeskjøpers planlegging og dokumentasjon av dette. Møtet med virkeskjøpere og entreprenører var stort sett positivt, og

BETYDNING AV AVVIK

Grafen viser fordelingen på alvorlighetsgrad. Det er ønskelig å få ned andelen alvorlige og vesentlige avvik.

en forbedring i holdninger og fokus på å overholde sertifiseringskravene var tydelig.

I løpet av 2023 gjennomførte virkeskjøpere i Nortømmer internkontroll av totalt 179 drifter. Dette er innenfor kravet om internkontroll på 10% av driftene.

Ekstern revisjon av systemet for miljøsertifisering ble gjennomført av DNV. En sammenfattende rapport fra revisjonen av systemet for skogforvaltning er tilgjengelig på www.nortommer.no

I 2023 ble det ført totalt 102 avvik, dette er en økning fra foregående år.

REGELSETT

Alle avvik blir klassifisert i forhold til hvilket regelsett de beskriver brudd eller mulig konflikt med. Dette er klassifisert som følger:

PEFC:

Norsk PEFC Skogstandard

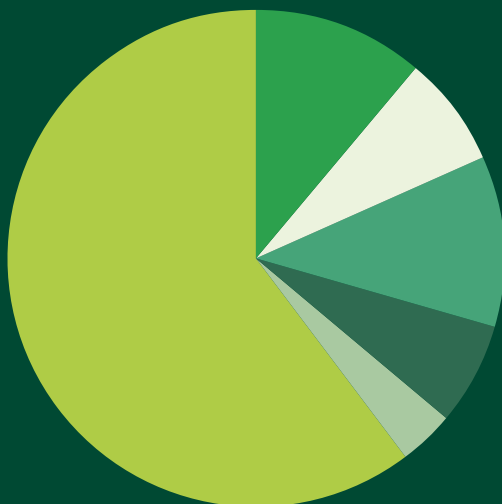
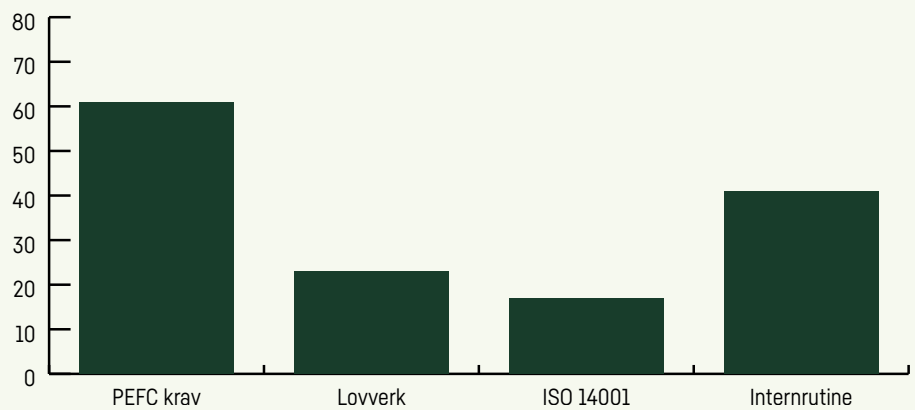
LOVER OG FORSKRIFTER:

Dette er direkte lovbestemte krav

INTERN RUTINE:

Dette er rutiner vi har satt opp for å dokumentere og følge opp de ulike krav, og redusere risikoen for feil.

Selskapet kan ha avvik fra flere regelsett samtidig. F.eks. kan manglende eller mangelfull dokumenterte livsløpstrær være brudd på Norsk PEFC Skogstandard, lovverk, ISO 14001 og skyldes brudd på interne rutiner. Noe av endringene i fordelingen over år kan skyldes ulik vurdering av klassifiseringen.

■ Annet ■ Hms ■ Livsløpstrær
■ Kanstone ■ Kjørespor ■ BVO

FORDELING

Grafen viser fordeling som omhandler kravpunkt i PEFC.

EKSTERNE REVISJONER

Nortømmer hadde i 2023 én ordinær revisjon og én oppfølgingsrevisjon med DNV.

Den ordinære revisjonen ble gjennomført på Østlandet, og det samme ble oppfølgingsrevisjonen. Oppfølgingsrevisjonen hadde i 2023 fokus på oppfølging av klagesaker, hvor klager ble invitert med på befaring under revisjonen noe Nortømmer anser å være positivt.

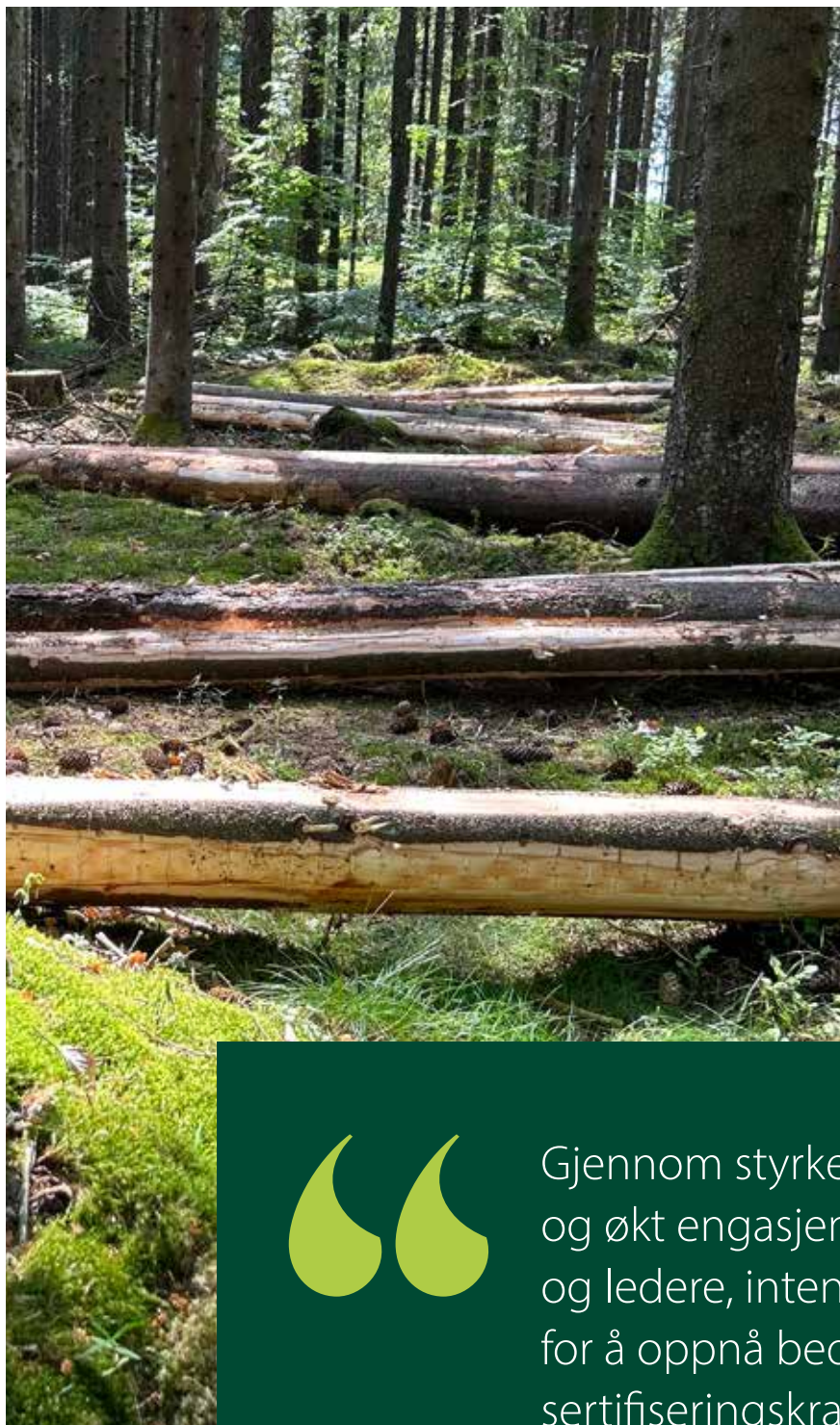
Det ble under den ordinære revisjonen avdekt 16 avvik og 8 observasjoner. Under oppfølgingsrevisjonen ble det avdekt 4 avvik og 2 observasjoner.

Rapportene er tilgjengelige på Nortømmer sin nettside.

SAMSVARFORPLIKTELSE

– EVALUERING AV OVERHOLDELSE OPPSUMMERT

NORTØMMER sine samsvarsforpliktelser gjelder i første rekke lovkrav og krav i miljøstyrings- og bransjestandard, som Norsk PEFC Skogstandard.

Vi ser at samsvar mellom sertifiseringskrav og vår gjennomføring må forberedes ytterligere. I 2023 begynte Nortømmer prosessen med å etablere et ledelsessystem for hele organisasjonen i større grad enn tidligere. Dette innebærer tydeligere involvering av ansatte og ledere i miljøarbeidet, og et økt fokus på ISO 14001. Vi forventer at dette vil skape større grad av kontroll i hele organisasjonen.

Av forbedringsområder kan man nevne mer detaljert hogstplanlegging både fra virkeskjøper og entreprenør sin side. Nortømmer har hatt flere avrenningsaker og hogster utenfor driftsområdet er som forårsaket av for dårlig planlegging. Vi ser også at det har blitt en bedring i gjensetting og kartlegging av livsløpstrær, men at dette fortsatt har et forbedringspotensiale.

Gjennom styrket ledelsessystem og økt engasjement fra ansatte og ledere, intensiverer vi vår innsats for å oppnå bedre samsvar mellom sertifiseringskrav og gjennomføring.

OPPLÆRING

Nortømmerskolen via Teams ble videreført i 2023. Dette er langterskel intern kompetanseheving, med faste tider annenhver uke med ulike relevante teamer.

Både interne og eksterne foredragsholdere inviteres. Nortømmerskolen vil også videreføres også fremover.

Det ble også gjennomført kursing i lukket hogst av alle virkeskjøpere og kursing i ny PEFC Skogstandard av virkeskjøpere og entreprenører. Kursing i lukket hogst vil fortsette i 2024, men da med fokus på entreprenører.

UTVIKLINGS- ARBEID

Nortømmer har i 2023 tilpasset planleggingsverktøyet FeltApp til ny PEFC Skogstandard, og i tillegg utviklet skogkulturløsning hvor det er mulig å planlegge, følge opp og etterkontrollere skogkulturoppdrag.

Videre arbeid med TQM vil fortsette i 2024, da hele organisasjonen skal ta dette i bruk.

